

Met eigen ogen zien

Lezingen: Jesaja 52,7-10 en Lucas 2, 22-40

Arjan Noordhoek

Op de eerste zondag van het jaar wordt in Silo een kindje opgedragen. Dat lijkt op een doop, maar is toch anders. Want bij het 'opdragen' staat het geloof van de ouders en de gemeente centraal, en wordt er gebeden om een geloof waarmee het kind later met eigen ogen zal gaan zien wat God voor hem kan betekenen.

In Lucas 2 is een bejaard paar getuige van een 'toewijding' van het kindje Jezus in de tempel, en juichen ze omdat ze met eigen ogen een begin van redding zien.

Is dat voor ons nog een optie, om in een baby iets te zien van Gods werk? Of hebben wij dat helemaal niet meer nodig? Vragen waar je in een kerk gelukkig niet alleen voor staat!

Vragen aan de kerkgangers van vandaag:

- Wanneer begint een kerkdienst? (een leraar vertelde mij lang geleden: bij het besluit op zaterdag om naar de kerk te gaan... Is dat een ingeving van de Geest zoals bij de oude Simeon om deze keer naar de tempel te gaan?)

-Sommigen in de zaal waren er al toen ik als student in Silo kwam: wat een zegen dat zij er altijd waren, zo trouw en zo lang, meer dan 40 jaren.... was dat ook niet de kracht van de oude Anna om er altijd gewoon en ook biddend te zijn... biddend om jeugd, om nieuw leven voor de kerk...

Simeon en Anna zijn de hoofdfiguren van het evangelie verhaal dat we gelezen hebben. Op dit moment zijn beide oud tot zeer oud.

-Simeon weet dat zijn einde nadert, maar weet ook, dat hij voor zijn dood de Messias zal zien.

-Anna is meer dan honderd jaar oud. Over haar is Lucas opmerkelijk gedetailleerd. Ze is zeven jaar gehuwd geweest en daarna nog 84 jaar weduwe.

Twee getuigen zijn bij deze ceremonie van wijding/aanbieden/opdragen in de tempel aanwezig, zoals volgens de joodse wet noodzakelijk is. De een mannelijk, de ander vrouwelijk. De een uit het zuidelijk deel van Israël, de ander uit het noorden. Samen representeren ze het hele volk. Een volk, dat al eeuwenlang leeft met de belofte dat hun stad, hun Jeruzalem ooit een stad van vrede, een paradijs zal zijn, zonder gebrek, zonder zonde, zonder angst en verderf.

En op deze plek, in deze tempel, hebben ze jaar in jaar uit woorden horen voorlezen uit de Heilige boeken, die verwijzen naar een tijd dat er redding/vertroosting zou komen voor het volk van God, de woorden van de profeet Jesaja.

De woorden van Jesaja werden door de eeuwen heen steeds sterker Messiaans opgevat. Er zou een Redder komen, uit de stam van Juda, een nazaat van David.

Hoe hebben Anna en Simeon deze woorden steeds meegelezen? Konden ze zich nog een voorstelling maken van wat de profeet gevoeld moet hebben bij zijn profetisch vergezicht?

Wat zouden ze hebben ervaren bij die woorden, tientallen jaren lang?

Hoe werden ze voorgelezen? Met dezelfde emotie, of was die inmiddels gestold?

Waren het inmiddels alleen woorden geworden, die door de lezers en hoorders wel nog werden gehoord, maar die eigenlijk niets meer opriepen dan het bekende.

Zou hun hart opgesprongen zijn, elke keer als ze voorbij kwamen?

Zouden ze bij elke eerstgeborene die de tempel binnen werd gebracht denken: zou dit hem zijn?

-Simeon leefde zoals het duidelijk wordt omschreven, bij de genade van de Heilige Geest, die op hem rustte en hem dicht bij God hield. Deze Geest bracht hem op het juiste moment naar de tempel.

-Anna was daar al, want ze was daar immers altijd. Daar kon je de klok op gelijk zetten. De gang naar de tempel, dat was haar levensritme. Haar gebeden tot God waren haar voedsel. Als ze sprak, hadden haar woorden de autoriteit van iemand die namens God spreekt. Daar stond ze om bekend.

Beiden waren oud, versleten, hun leven stond bloot aan de broosheid van het tijdelijke.

En dan zijn ze er allebei, daar in de tempel, op de dag dat het gebeurt. Dat wat gebeurt? Tja, gebeurt er eigenlijk wel iets bijzonders op deze dag? Dat er een stelletje binnenkomt in de voorhof van de tempel om aan de wet te voldoen als er een eerstgeborene is, is nauwelijks een grote gebeurtenis te noemen.

Niets dat verwijst naar de vervulling van die grote beloften uit Jesaja die hier werkelijkheid worden. Geen engelengezang, geen licht uit de hemel, geen donder en bliksem, geen enkele opsmuk. En het gebeurt net als altijd in de voorhof van de tempel, de plek die is voor die ceremonie en voor iedereen.

Maar deze beide oudjes weten op dit moment: hier is het! Nu gebeurt het! Het licht is gekomen! Zij zien in deze gewone gebeurtenis, in dit kind, de bevrijding, waarop ze zolang hebben gewacht. En vooral de oude Anna richt zich als profetes tot iedereen in de tempel, die het maar horen wil, tot hen die de bevrijding van Jeruzalem verwachten.

Een bevrijding, waarin ze de trouw en de liefde (barmhartigheid) zien van een God die zich nooit van zijn volk los zal maken.

De kernvraag vandaag is: hoe konden deze twee mensen dit weten? Hoe wisten zij deze alledaagse gebeurtenis te onderscheiden van alle andere alledaagse dingen?

Omdat de Heilige Geest hen dat onderscheidingsvermogen gaf. Maar hoe kan het dan, dat deze mensen zo dicht bij God waren, dat alleen die innerlijke stem voldoende was?

Het antwoord kan niet anders dan zijn: omdat ze zichzelf in hun eigen dagelijkse leven met God daarop hadden voorbereid! Meer dan 80 jaar lang, dag in en dag uit, waarbij ze niet anders tastbaars hadden dan de woorden uit de Schrift en de vaste routine van hun godsdienstig leven.

Wat hebben wij, die leven in het ritme van het gaan en komen naar Silo, aan deze twee mensen, die ons worden voorgehouden in dit verhaal?

Wel, op de eerste plaats dat er tijdens ons leven ook veel herhaling en routine optreedt.

Maar we zouden vandaag misschien juist aan de oudste leden van Silo of aan wie hier al het langste komt moeten vragen:

-herken je je in het voorbeeld van Simeon en Anna, dat laat zien dat ze nog steeds even hard hoopten en geloofden dat God aan het werk is en op onverwachte momenten weer zorgt voor redding/ troost?

-dat je met hulp van de heilige Geest die in jou woont steeds weer nieuwe levensvreugde geeft, en je je kan verwonderen over wat er aan nieuwe dingen gebeurt, in je eigen leven en ook in het leven van de gemeente Silo? .

Het voorbeeld van Simeon en Anna laat zien dat de betekenis en het duurzame van deze hoogtepunten wordt bepaald door

1 hun trouw aan hun komen naar de tempel,

2 aan hun je gelovige relatie met God en

3 wat ze wisten /hadden geleerd van bijbelse teksten en beloften.

Dan ga je anders kijken ook naar de gewone dingen en zie je daarin iets van God.

Zo heeft het verhaal van Simeon en Anna ons nog meer te zeggen. Lucas is er heel duidelijk over. De belangrijke gebeurtenissen omtrent Jezus spelen zich af in de tempel in Jeruzalem. De plaats waar mensen samenkwamen om God te aanbidden. De plaats waar het woord van

God klinkt, keer op keer. Daar, rondom die plek, kan het verhaal van de redding/ troost maar als het goed is ook de ontmaskering van mensen, wat 'de gezindheid van velen is' aan het licht komen. Want in dit mooie bijna romantische verhaal staan ook die woorden die na de zegen aan moeder Maria werden gezegd: dat haar zoon betwist zou gaan worden, dat het haar pijn zou gaan kosten, dat er ook mensen zijn die haar messiaanse kind niet goed gezind zullen zijn. Ook dat hoort bij het samenkomen in de tempel, in het komen naar Silo, in het openen van Gods Woord. Horen en samen overdenken dat mensen niet altijd gericht zijn op geloof, hoop en liefde. Dat je moet waken en wachten op de juiste momenten om dat aan de kaak te stellen en elkaar er op te wijzen.

Gelukkig horen we dan in de kerk ook het tegenovergestelde: dat je in Gods ogen 'een kind van het licht' bent en dat 'alleen al je onze nabijheid anderen kan bevrijden'... (lied van Cantorij op 4e Adventszondag)

Dat is óók gemeente van Christus zijn. Samenkomen en volhouden, en blijven verwachten, misschien soms wat saai, soms heel moeilijk. Want dat we leven in een tijd waarin de beloften over een tijd van recht en vrede nog steeds niet hun voltooiing hebben gevonden is duidelijk. Het lijkt er soms op dat de wereld niet veiliger wordt en we steeds meer gered moeten worden van leugens en nepnieuws.

Het verhaal van Simeon en Anna spoort ons aan om deel uit te maken van die gemeenschap, waar je gericht bent op messiaanse geluiden, misschien zelfs messiaanse mensen.

Want zij laten je horen en zien

1 dat er een lange geschiedenis is van mensen die bleven hopen.

2 dat er altijd mensen waren die protesteerden tegen onrecht en

3 dat zij daar zelfs grote offers voor moesten brengen.

En dat jij soms één van die mensen mag zijn die in die traditie van hopen, protesteren en dienstbaar leven. Met de belofte van God zelf dat je daarmee op het pad van eeuwigheid komt te staan...

Dus: wees erbij! Bezoek de tempel, de kerkdiensten, ken je broeders en zusters!

Leer ook van hun strijd en moeiten, zodat, als zij een hoogtepunt beleven, jij dat kunt meemaken en meebeleven. En deel ook jouw leven aan hen mede. En bid voor elkaar.

Dat is gemeenschap zijn, door alle herhaling en voorspelbaarheid heen, van het telkens weer openen van de Schrift, het samen lezen, zingen en bidden en dat volhouden, jaar in jaar uit. Deze plek, deze geloofsgemeenschap wijst ons steeds weer terug naar onze hemelse Heer, die zelf onder ons heeft willen wonen, en die met zijn Geest in ons wil wonen.

Laten we ons laten inspireren door Simeon en Anna, die dagelijkse omgang met de heilige Geest hadden en met eigen ogen mochten zien.

Zien we Hem aan het werk in gewone dingen en zijn het wel gewone dingen, dat mensen elkaar vinden en liefhebben, dat mensen kinderen krijgen en hen willen opdragen/toewijden aan God? Dat wij als gemeentefamilie ook mede verantwoordelijk mogen zijn bij het opgroeien van onze kinderen?

Met de ogen van Gods geest kunnen wij zoveel meer zien dan wat wetenschap of kranten ons vertellen. Want samen lezen, zingen en Hem en elkaar te zegenen, dat leert ons Gods aanwezigheid te zien in de dingen die we zien, of gaan zien, als we elkaar daar op wijzen.

Amen